

Inloopavond Toekomstfunctie Kanaal Almelo - De Haandrik

24 februari 2025 - Vroomshoop
25 februari 2025 - Vriezenveen
26 februari 2025 - Hardenberg

WIE ZIJN WIJ?

**Johannes
Vermeulen**

Gebiedsmanager
Kanaal Almelo –
De Haandrik

**Harke
Dijksterhuis**

Procescoördinator
Toekomstfunctie
Kanaal Almelo –
De Haandrik

**Henk
Groot Wassink**

Voorzitter
Plaatselijk Belang
Daarlerveen

PROGRAMMA

- Welkom
- Toekomstfunctie en de staat van de damwanden
- Presentatie Toekomstfunctie (deel 1)
- Presentatie enquête bewoners
- Presentatie Toekomstfunctie (deel 2)
- Wat betekent de toekomstfunctie voor het kanaal?
- Doorpraten aan deeltafels

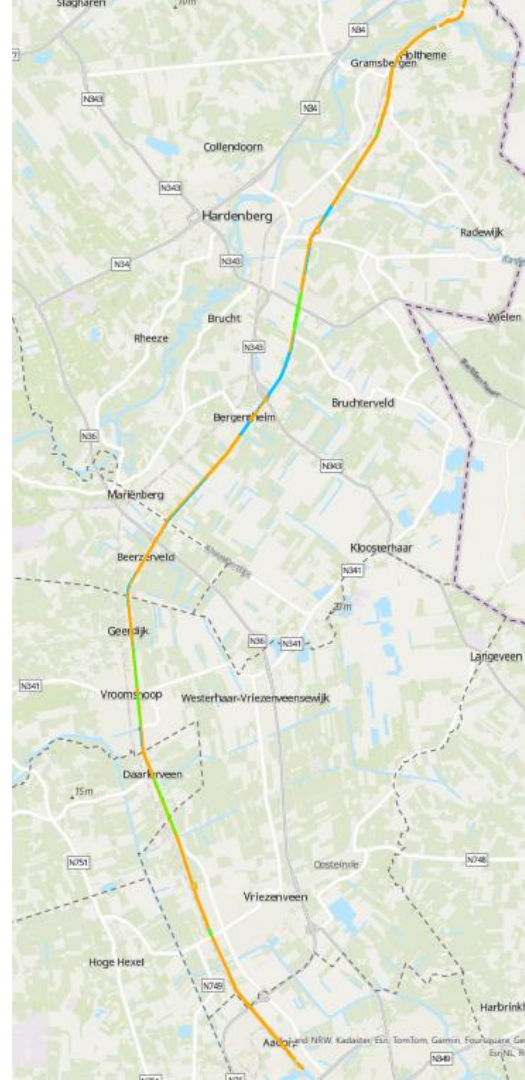
TOEKOMSTFUNCTIE

DAMWANDEN EN TIJDELIJKE MAATREGELEN

WAT SPEELT ER?

- Een groot deel van de damwanden (oevers) zijn onderzocht (2024)
- 42 kilometer vraagt om onderhoud
  - Voor 11 kilometer bekend en vergunningprocedure gestart
  - Voor overige 32 kilometer: voorbereiding net opgestart. Werk wat nodig is, hangt af van de toekomstfunctie

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

- Tijdelijke maatregelen ingesteld
  - Parkeren (direct naast de damwand) is op veel plekken verboden
- We inspecteren
  - Wekelijks vanaf de weg
  - Maandelijks vanaf het water
- Uit inspecties geen extra problemen gezien

WAAR WERKEN WE AAN?

- Klein deel van het dijklichaam van Kanaalweg Oost wordt in maart verstevigd
  - Zeer plaatselijk in de buurt Kloosterdijk (gem. Hardenberg)
  - Nu een erg smalle weg, waar de berm/dijk kapot gereden wordt
- Alternatieve aanleglocaties voor beroep- en recreatievaart
- Meten = weten
  - Proeven in voorbereiding voor metingen of de damwanden bewegen
  - Wat doet de belasting van (zwaar) verkeer met de damwand?
  - Wat doen schepen met de damwand?
- Onderhoudsprojecten aan bruggen, zoals de Vriezenveenbrug

Alles is er op gericht om de situatie de komende jaren veilig te houden

TOEKOMSTFUNCTIE

Deel 1

Verkenning Toekomstfunctie is....

Beleid....

.... en nog geen werk in uitvoering!

INLOOPAVONDEN TOEKOMSTFUNCTIE

- Provinciale Participatievisie 2024
- Participatieplan december 2024
- Drie ronden inloopavonden

1. **November '24:** wat vindt u belangrijk?

2. **Februari '25:** aanpak, eerste resultaten en: wat vindt u belangrijk?

3. **Juni '25:** voorstel aan PS

Besluit PS

FUNCTIES VAN HET KANAAL

- **Wateraanvoer en – afvoer**
- **Beroepsvaart**
  - Broodwinning van de schippers
  - Aanvoer van grondstoffen, verplaatsen van woonarken, etc
  - Directe en indirecte werkgelegenheid
- **Recreatie**
  - Pleziervaart
  - Zwemmen, surfen, schaatsen, vissen en fietsen
- **Cultuurhistorie**
  - Mijn leven is het kanaal
  - Meer dan 150 jaar verbondenheid door de generaties heen
  - “Bedrijvigheid op het water hoort bij dit gebied”
- **Natuur en landschap**

AANLEIDING VERKENNING

Rollen provincie onder andere:

1. Eigenaar
2. Beheer en onderhoud van oeverconstructies en deel van de wegen
3. Bevoegd gezag verkeer op het water (verkeersbesluit)

Vanuit die rol

- Breed onderzoek oeverconstructies (2024)
- Verkennen van toekomstige functie(s)
- Meerdere varianten in ogenschouw nemen
- Beoordelen op onderwerpen als maatschappelijk, economisch én omgeving
- Voorbereiding begroting 2026

Daarbij in aanmerking nemen:

- Veiligheid en stabiliteit staan voorop
- Functie bepaalt het profiel van het kanaal
- Alle opties verkennen -> geen vooringenomen standpunt

VERSCHILLENDE VARIANTEN

-1. Opwaarderen 1.000 ton	0. Huidige sit. 700 ton, 1+2-str	1. Afwaarderen 700 ton, 1 str.	2. Afwaarderen 400 ton, 1+2 str.	3. Afwaarderen Recreatie	4. Afwaarderen Water	5. Afwaarderen Dempen
---------------------------------	--	--------------------------------------	--	--------------------------------	----------------------------	-----------------------------

Komt later in de presentatie terug...

MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN EN BATEN

Onder andere

- Huidig en mogelijk gebruik door bedrijven
- Trends in beroepsvaart en recreatievaart
- Effecten van beroepsvaart naar wegverkeer ('modal shift')
- Gevolgen voor milieu (CO2-uitstoot)
- Effecten klimaatverandering -> watertekort en – overlast
- Gevolgen voor profiel van het kanaal
- Kosten voor versterken, beheer en onderhoud

Maar ook

- Inbreng vanuit inwoners, bedrijven, schippers, ...
- Kansen recreatie
- Kansen ecologie

RAADPLEGEN PARTNERS VAN GROOT BELANG

- Bijna 40 externe partners
- Met deel van die groep 2 werkbijeenkomsten
- **Werkbijeenkomst 1:** 4 februari
  - *Bepalen varianten*
  - *Bepalen van de beoordelingscriteria*
- **Werkbijeenkomst 2:** 11 maart
  - Bespreken concept uitkomsten berekeningen
  - Beoordelen van de verschillende varianten
- **Inbreng namens inwoners:**
  - Henk Groot Wassink, PB Daarlerveen
  - Peter Blok, Stichting Kant nog Wal
  - Bennie ten Brinke, PB Bergentheim

Werkbijeenkomsten	
Type organisatie	Aantal
Provincie Overijssel	2
Gemeenten	3
Waterschap	1
Inwoners	3
Schippers	2
Bedrijfsleven	3
Recreatie	2
Natuur	1
Totaal	17
Procesbegeleiding	3

ENQUÊTE BEWONERS DAARLERVEEN

Vragen aan
en antwoorden van
de Daarlerveners die aan
het kanaal wonen over
de toekomst van het
Kanaal Almelo – De
Haandrik.

125 formulieren verstuurd
57 inwoners hebben gereageerd.

Vier vragen

- *Waarom bent u aan het kanaal gaan wonen?(Heeft de ligging aan het kanaal invloed gehad op uw beslissing om daar te gaan wonen?)*
- *Hoe ervaart u het wonen aan het kanaal?(Wat maakt het wonen aan het kanaal plezierig of juist minder plezierig?)*
- *Hoe ziet u de toekomst van het kanaal? (Denk daarbij aan scheepvaart, natuur, toerisme etc. Welke randvoorwaarden stelt u aan de toekomst? Wat mag wat u betreft wel, wat absoluut niet?)*
- *Overige opmerkingen*

Conclusies uit de antwoorden over de toekomst van het Kanaal Almelo - De Haandrik

Scheepvaart en economie vs. leefbaarheid:

Beroepsvaart wordt door sommigen gewaardeerd vanwege economische afhankelijkheid (bijv. bedrijven), maar anderen pleiten voor beperking of afschaffing vanwege schade aan oevers en huizen.

Pleziervaart en toerisme worden breed gesteund als bron van levendigheid en recreatie, mits dit de stabiliteit van de oevers niet aantast.

Problemen met zwaar verkeer:

- Landbouw- en vrachtverkeer langs het kanaal veroorzaakt overlast (trillingen, lawaai, schade). Er is een sterke roep om dit verkeer te verminderen, om te leiden of te verbieden

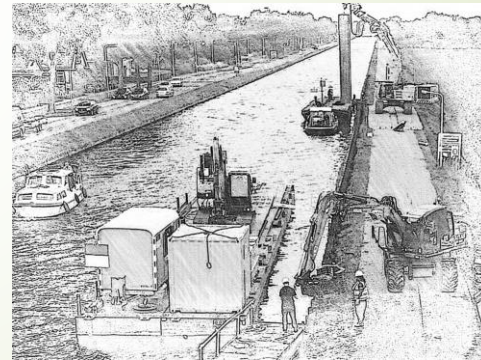
Natuur en waterbeheer:

- Er is behoefte aan natuurontwikkeling (bijv. doorsteken van oevers) en versterking van de ecologische functie, maar het kanaal moet wel zijn waterafvoerfunctie en scheepvaart behouden

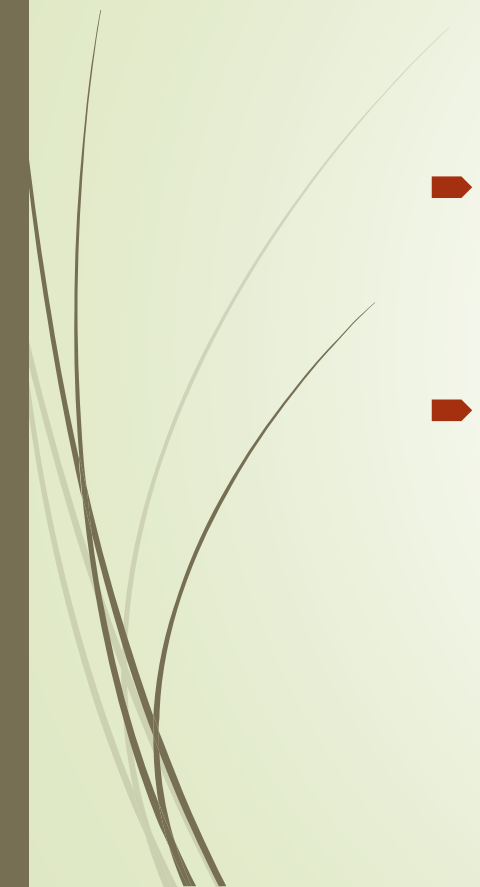
Infrastructuur en veiligheid:

- Verbetering van wandel- en fietspaden langs de oevers wordt gewenst, evenals de eis tot het herstel van stabiele oevers om verdere schade te voorkomen

Communicatie en bestuur

- Bewoners uiten frustratie over slechte communicatie en trage actie van de provincie.
  - Er is behoefte aan transparantie, snelle schadeafhandeling en erkenning van psychische en praktische problemen.
-

Toekomstvisies

- Een deel van de bewoners wil het kanaal smaller maken voor natuur of recreatie, terwijl anderen de huidige breedte willen behouden voor scheepvaart.
- Veiligheid en stabiliteit staan voorop: beslissingen moeten gebaseerd zijn op gedegen onderzoek, met garanties voor de lange termijn.

Garantie

Emotionele en culturele band

- ▶ Het kanaal heeft een sterke identiteitsfunctie voor Daarlerveen.
- ▶ Bewoners hechten aan het historische en landschappelijke karakter
- ▶ Wonen met veel plezier aan het kanaal en hebben daar veelal ook bewust voor gekozen maar ervaren tegelijkertijd stress door aanhoudende problemen

Aanbevelingen

- ▶ Zet in op een combinatie van recreatie, natuur en beperkte beroepsvaart, mits de oevers worden versterkt.
- ▶ Verminder zwaar verkeer via omleidingen of restricties.
- ▶ Verbeter de dialoog met bewoners en versnel schadeherstel om vertrouwen te herstellen.
- ▶ Investeer in toeristische infrastructuur (bankjes, groenvoorzieningen) om het kanaal aantrekkelijker te maken.

Tot slot

- Het kanaal kan alleen toekomstbestendig worden als economische, ecologische en sociale belangen in balans worden gebracht.

TOEKOMSTFUNCTIE

Deel 2

VERSCHILLENDE VARIANTEN

-1. Opwaarderen 1.000 ton	0. Huidige sit. 700 ton, 1+2-str	1. Afwaarderen 700 ton, 1 str.	2. Afwaarderen 400 ton, 1+2 str.	3. Afwaarderen Recreatie	4. Afwaarderen Water	5. Afwaarderen Dempen
---------------------------------	--	--------------------------------------	--	--------------------------------	----------------------------	-----------------------------

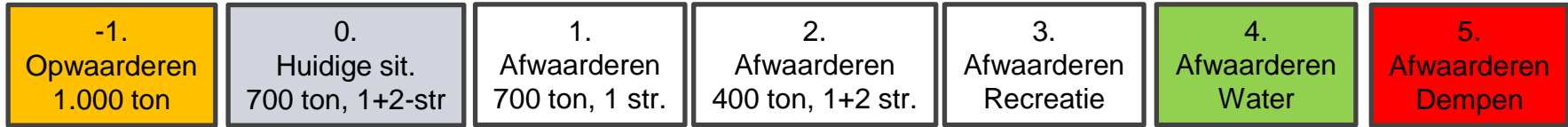
VOORSTEL: Waterfunctie als minimumvariant

-1. Opwaarderen 1.000 ton	0. Huidige sit. 700 ton, 1+2-str	1. Afwaarderen 700 ton, 1 str.	2. Afwaarderen 400 ton, 1+2 str.	3. Afwaarderen Recreatie	4. Afwaarderen Water	5. Afwaarderen Dempen
---------------------------------	--	--------------------------------------	--	--------------------------------	----------------------------	-----------------------------

Kanaal heel belangrijk onderdeel watersysteem Oost-Nederland:

- Waterafvoer bij grote hoeveelheden neerslag
- Wateraanvoer bij (dreigende) droogte
  - Voorkomen verzakkingen oevers, wegen en huizen
  - Drinkwaterwinning Hammerflier
  - Natuurwaarden, o.a. Engbertsdijkvenen en Bargerveen
  - Beregening landbouwgewassen
- Beroeps- en recreatievaart

VOORSTEL: 1.000-ton variant niet verder doorrekenen

Onderzoek 2018: 1.000 ton variant kan niet uit (baten-kosten)

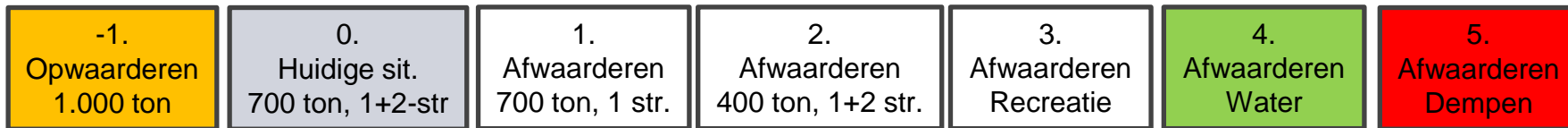
Benodigde maatregelen ingrijpend, onder andere:

- Op veel plekken verbreden kanaal (+6,6 meter)
- Aanpassen 11 beweegbare bruggen (waaronder Gouden Ploeg, monument)
- Aanpassen 6 bruggen die in 2016 net hernieuwd waren
- Aanpassen drie sluizen + bijbehorende bruggen

Investeringskosten sinds 2018 alleen maar gestegen

Actualisatie van markt- en bedrijfsgegevens loopt nog (daarom nu nog oranje)

CONCLUSIES Eerste werkbijeenkomst

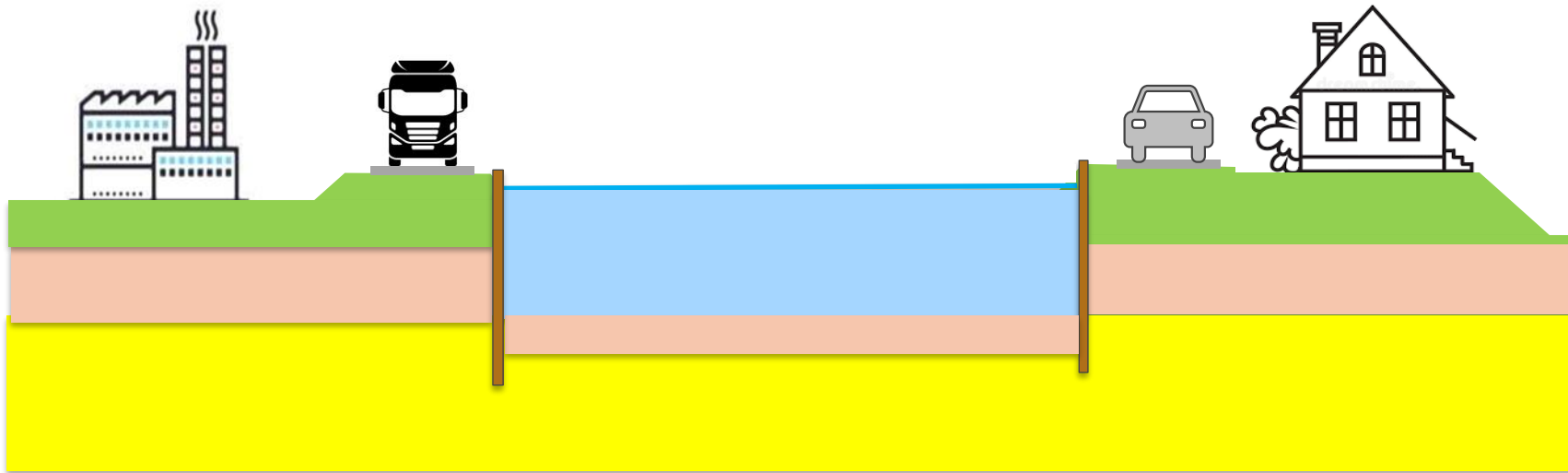
1. Waterfunctie als minimumvariant
2. Opwaarderen 1.000 ton: niet verder doorrekenen
3. Varianten 0 t/m 4 allemaal doorrekenen
4. Oproep: neem invloed **huidig wegverkeer** mee
(wordt nu verder uitgewerkt door projectgroep)

Wat betekent dit mogelijk voor het kanaal?

AANPAK OEVERS

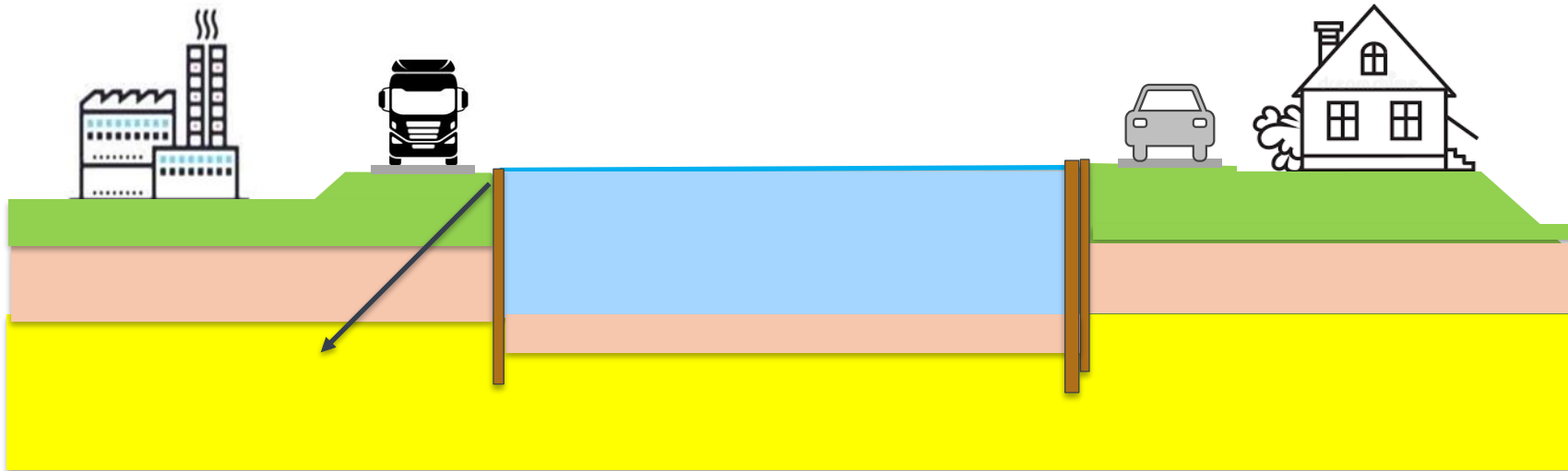
AANPAK OEVERS

1. Aanbrengen van ankers

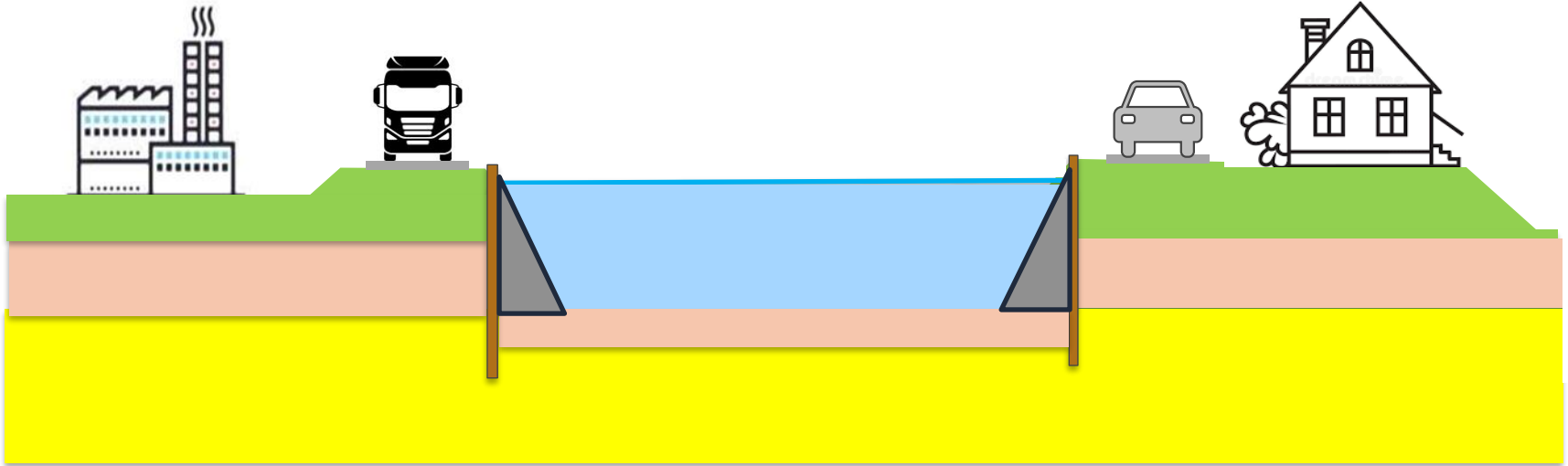
AANPAK OEVERS

1. Aanbrengen van ankers
2. Plaatsen nieuwe damwand

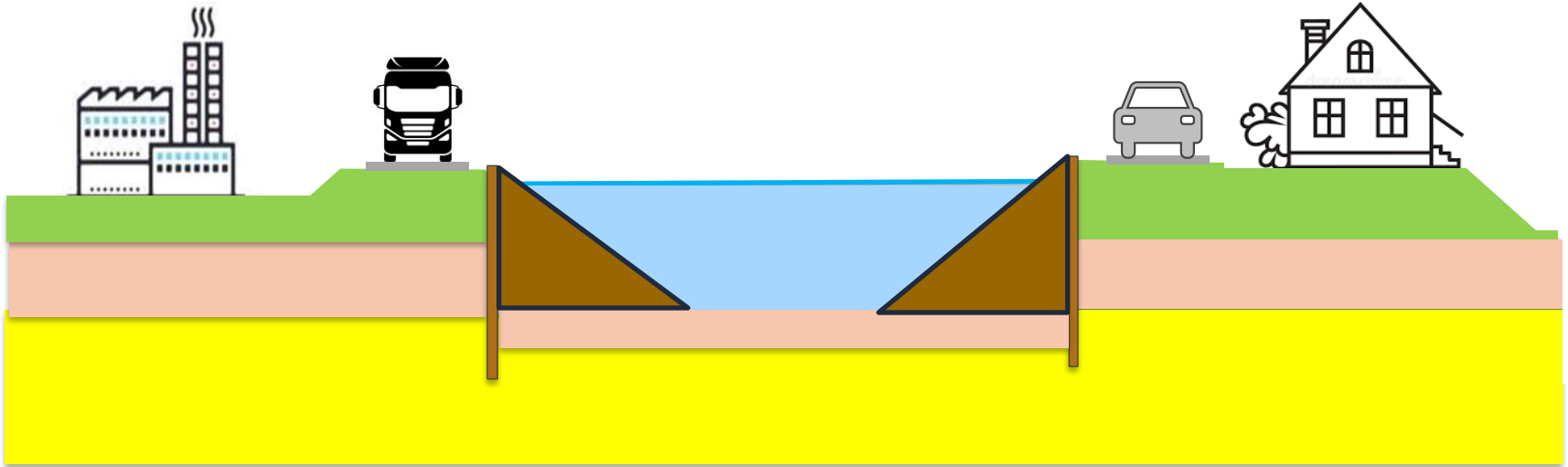
AANPAK OEVERS

1. Aanbrengen van ankers
2. Plaatsen nieuwe damwand
3. Aanbrengen steunberm (beton/steen)

AANPAK OEVERS

1. Aanbrengen van ankers
2. Plaatsen nieuwe damwand
3. Aanbrengen steunberm (beton/steen)
4. Aanbrengen talud (grond)

AANPAK OEVERS

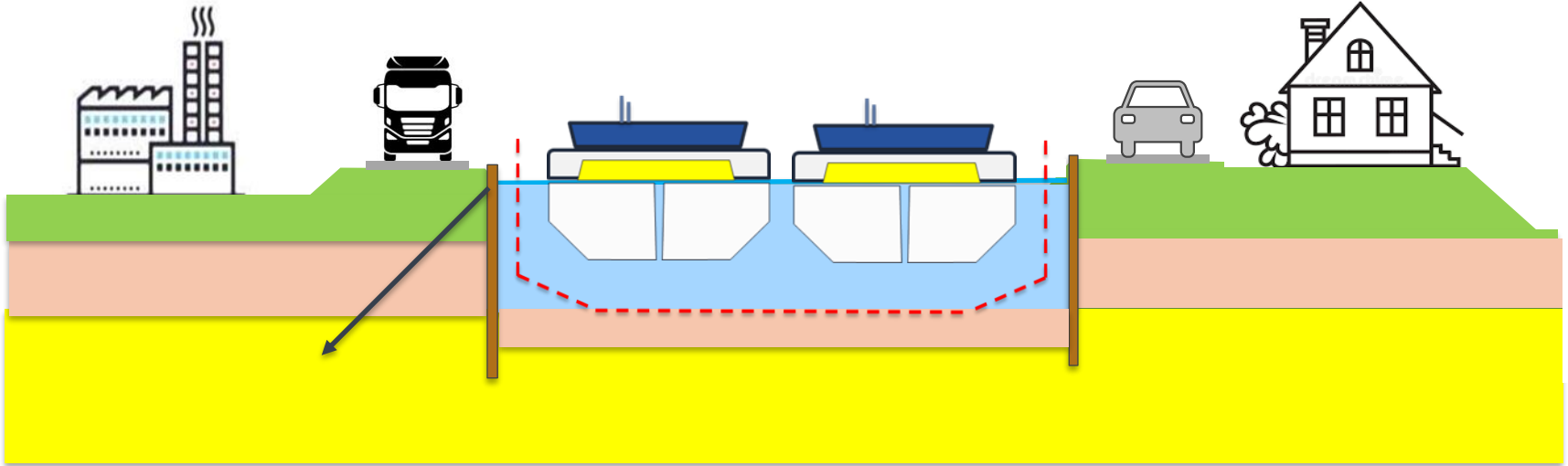
1. Aanbrengen van ankers
2. Plaatsen nieuwe damwand
3. Aanbrengen steunberm (beton/steen)
4. Aanbrengen talud (grond)

Twee voorbeelden:

Variant: 700 ton, 1- en 2- richting

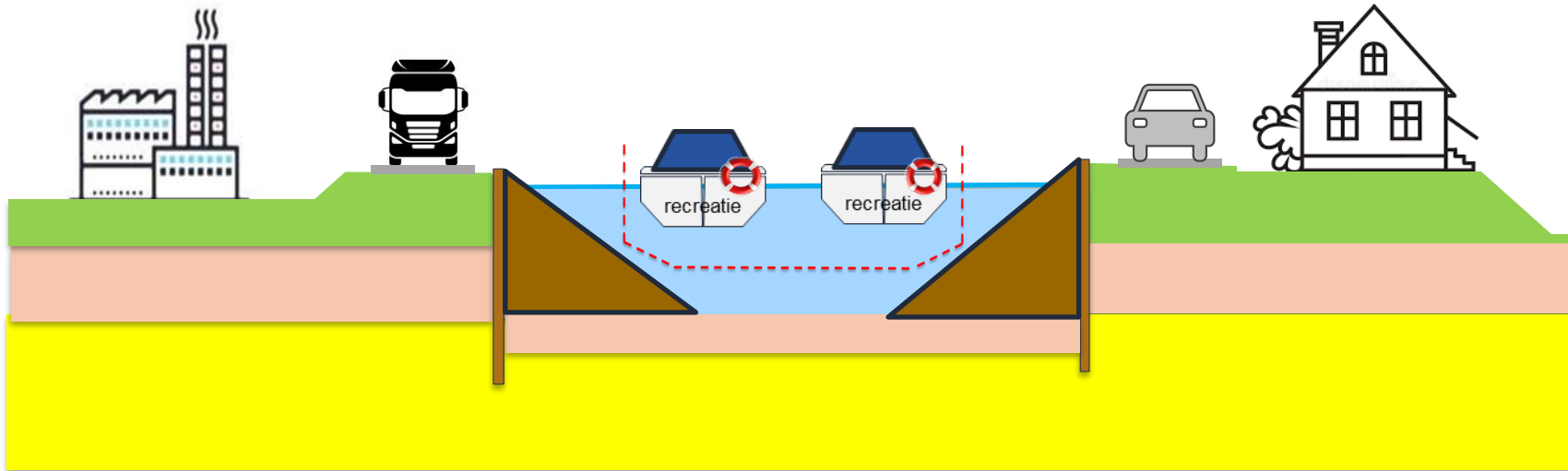
- Relatief veel nieuwe damwanden
- Weinig ruimte voor taluds
- Weinig ruimte voor meer ecologie
- Relatief duur

Variant: alleen recreatievaart

- Relatief weinig ankers en nieuwe damwanden
- Veel ruimte voor taluds
- Ruimte voor meer ecologie
- Relatief goedkoop

Vragen?

Laat uw mening horen over de toekomst van het kanaal

1. Herkent u de uitkomsten van de enquête van PB Daarlerveen?

Welke aanscherpingen of aanvullingen wilt u nog mee geven?

2. Wat wilt u voor de verdere uitwerking nog als aandachtspunt mee geven?

Gesprek aan statafels:

- Beheersmaatregelen en monitoring
- Project 11 kilometer boordvoorzieningen
- Toekomstfunctie: met vertegenwoordiger Plaatselijk Belang
- Toekomstfunctie: met vertegenwoordiger provinciaal projectteam
- Toekomstfunctie: met procescoördinator en/of technisch specialist vaarwegen

Aanspreekpunten schadeafhandeling ook aanwezig

**Bedankt voor
jullie aandacht!**